



10.10.2024

JulkICT

eIDAS-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon lainsäädäntötyöryhmän 7. kokous

Aika 10.10.2024 klo 10.00 – 10.50

Paikka Teams

Paikalla

Laura Kolinen	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Rantio	hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Johanna Kari	neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Hilda Ihalainen	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Noora Kallio	lakiasiaintohtaja, Digi- ja väestötietovirasto
Emilia Laitala	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja
Anna-Riikka Pouttu	asiantuntija, valtiovarainministeriö, sihteeri

Poissa

Niina Etelävuori	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Laura North	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Juhani Ruutu	ylitarkastaja, poliisihallitus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.02 ja todettiin läsnäolijat. Käytiin läpi asialistan sisältö ja hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Valmistelun tilannekatsaus

Puheenjohtaja kertoi säädösvalmistelun tämänhetkisestä tilanteesta. Edellisessä ohjausryhmän kokouksessa (2.10.) hyväksyttiin päätösesitys Patentti- ja

rekisterihallituksen roolista oikeushenkilön tunnistetietojen tarjoajana, ja otettiin tiedoksi säädösvalmistelun aikataulumuutokset. Toiminnallisessa työryhmässä on käynnissä kaksi selvitystä, joista ensimmäisessä on tarkoituksena kartoittaa Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) mahdollisuuksia toimia kansallisen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksena, joka sertifioi lompakon. Toisessa selvityksessä kartoitetaan hankkeessa syntyviä uusia rekistereitä sekä jo olemassa olevien rekisterien käyttöä ja niihin liittyviä lähtökohtia. Molemmat selvitykset valmistuvat lokakuun lopussa, ja tuottavat syötettä lainsäädäntötyöryhmän työhön.

Viidestä täytäntöönpanosäädöksestä on saatu komission kompromissitekstit, ja tulossa on vielä toiset viisi kappaletta uusia säädöksiä. Kompromissiteksteihin ei ole tullut periaatteellisesti suuria muutoksia. Tekstiin on kuitenkin mm. lisätty, että komission tulee päivittää täytäntöönpanosäädöksiä tekniseen kehitykseen ja ARF-referenssiarkkitehtuuriin perustuen. Lisäksi oikeushenkilön tunnistetiedot on sisällytetty tekstiin. Jos täytäntöönpanosäädökset hyväksytään komitean seuraavan kokouksen (22.10.) äänestyksessä, ne tulevat todennäköisesti voimaan marraskuussa, ja jäsenmaiden määräaika lompakon toteuttamiselle alkaa. Jäsenmaiden kanssa käydään aktiivista keskustelua tulevasta äänestyksestä.

eIDAS-hankkeessa on valmistelu E-kirje eIDAS-asetuksen täytäntöönpanon kokonaisuudesta. Suomen kanta –osuuteen on nostettu keskeiset Suomen vaikuttamistyön kokonaisuudet, kuten se, että lompakoista tulisi osa digitaalista perusinfrastruktuuria, tulisi löytää tasapaino lompakon korkean turvallisuuden ja käytettävyyden välillä, ja että täytäntöönpanoasetusten valmistelulle varattaisiin riittävä aika ja ne sisältäisivät kaikki lompakon toteuttamiseen tarvittavat tekniset määritykset. E-kirje on parhaillaan jaostojen kirjallisessa menettelyssä, ja se on tarkoitus toimittaa eduskuntaan loka-marraskuun vaihteessa.

Keskustelussa pohdittiin täytäntöönpanosäädösten valmisteluun liittyvää kantaa ja todettiin, että mikäli Suomi äänestää säädösten hyväksymisen puolesta, tulisi E-kirjeen kanta kuitenkin huomioida. LVM toivoi, että E-kirje toimitettaisiin heille tiedoksi ennen sen viemistä eduskuntaan. Lisäksi LVM toivoi, että LVM otettaisiin mukaan jatkokeskusteluihin koskien Traficomien roolia arviointilaitoksena. Traficom totesi, että rooli arviointilaitoksena sopisi virastolle loogisesti työn sisällön osalta, mutta vaikuttaisi toki työmäärään.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

4. Liikenne- ja viestintävirastoa koskeva sääntely

Puheenjohtaja kävi läpi alustavat hahmotelmat tarvittavasta kansallisesta sääntelystä. Traficomien tehtävistä säädettäisiin listana, jossa kohdat 4. ja 5. olisivat uudistetun eIDAS-asetuksen mukaisia uusia tehtäviä. Traficomien tehtäväksi tulisi myös sertifiointijärjestelmän laatiminen antamalla tarkempia määräyksiä eIDAS-

asetuksen vaatimuksista. Käytiin läpi muut valvontaelimeen liittyvät eIDAS-asetuksen artikkelit ja niiden edellyttämä kansallinen sääntelytarve laaditun taulukon kautta. Valmistelussa on pohdittu sääntelytarvetta erityisesti Traficomin mahdollisuudesta antaa väliaikainen päätös toiminnan keskeyttämisestä sekä uhkasakon antamisesta valvontapäätöksen tehostamiseksi. Lisäksi on pohdittu erityisesti valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeutta, yhteistyön tekemistä tietosuojavaltuutetun kanssa sekä tarvetta säätää valvontaviranomaiselle tiedonluovutusvelvollisuus.

Keskustelussa Traficom totesi, että valvontaan liittyvät seuraamukset ovat viraston näkökulmasta tärkeitä, ja alustavat hahmotelmat ovat melko linjassa tunnustuslain kanssa. Väliaikaisen päätöksen osalta olemassa olevia vaihtoehtoja pidettiin tarpeellisina. Tietosuojavaltuutettuun ja tiedonluovutukseen liittyen tuotiin esiin, että tunnustuslaki sisältää mahdollisuuden tietojen luovutukseen ja myös alkuperäinen eIDAS-asetus sisältäisi vastaavaa sääntelyä. Valvovan viranomaisen näkökulmasta tietojenvaihto on yleisesti tärkeää. Todettiin, että pohditaan, riittäisivätkö tunnustuslain ja eIDAS-asetuksen olemassa olevat kirjaukset asian osalta. Tuotiin esiin, että tiedonsaantioikeudet ovat Traficomin näkökulmasta tärkeitä. Pohdittiin, että hallintopakkeineen voisi olla hyvä mainita laissa. Pohdittiin, pitäisikö laissa tuoda esille velvoite ilmoittaa ja luovuttaa tietoja tilanteessa, jossa valvova viranomainen huomaa henkilötietojen suojaan rikutun, vai riittääkö tilanteessa eIDAS-asetuksessa asetettu velvollisuus. Asiaan palataan.

Työryhmää pyydettiin jättämään kirjalliset kommenttinsa pykäläluonnoksiin viimeistään keskiviikkona 23.10.2024.

5. Muut asiat

DVV tiedusteli, onko työryhmän työtilassa olevaan lakiehdotuksia koskevaan dokumenttiin mahdollisuus jättää vielä kommentteja. Puheenjohtaja totesi kyseessä olevan valtiovarainministeriön työstöversio, ja kommentteja voi versiohallinnan vuoksi jättää 19.9. pidetyn kokouksen kansista löytyvään lakiluonnokseen. Lisäksi sisäministeriöstä (SM) todettiin, että digitaalisen henkilöllisyystodistukselle varattu rahoitus on edelleen olemassa, ja SM aloittaa digitaalista henkilöllisyystodistusta koskevien pykäliden valmistelun. Poliisihallitus valmistelee hanke- ja rahoitusesitystä digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:52.